

ระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน

ว่าด้วยการกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชน

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชน โดยคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศ ขนาดของชุมชน และศักยภาพของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการป่าชุมชน เพื่อให้การจัดตั้งป่าชุมชนสอดคล้องกับการอนุรักษ์ ป่าชุมชน การจัดการ บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ การจัดการป่าชุมชน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ (๔) และมาตรา ๓๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ และมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ภายในพื้นที่ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ประกาศ ข้อบังคับ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“บริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์” หมายความว่า พื้นที่ส่วนหนึ่งในป่าชุมชนที่กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชนให้เป็นบริเวณที่สามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการภายในป่าชุมชนตามมาตรา ๕๐ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนตามมาตรา ๕๑ ในบริเวณนี้ได้

“บริเวณเพื่อการอนุรักษ์” หมายความว่า พื้นที่ส่วนหนึ่งในป่าชุมชนที่กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชนให้เป็นบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ที่สามารถใช้ประโยชน์จากผลผลิตและบริการป่าชุมชนตามมาตรา ๕๐ รวมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้และสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยชุมชนตามมาตรา ๕๑ ในบริเวณนี้ได้ แต่ไม่สามารถใช้ประโยชน์จากไม้ในบริเวณนี้ได้ เว้นแต่ระเบียบที่คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนที่ออกตามความในมาตรา ๕๒ จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕ ให้กำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนเป็นสามขนาด ดังต่อไปนี้

(๑) ป่าชุมชนขนาดเล็ก ได้แก่ ป่าชุมชนที่มีเนื้อที่ไม่เกินห้าร้อยไร่

(๒) ป่าชุมชนขนาดกลาง ได้แก่ ป่าชุมชนที่มีเนื้อที่มากกว่าห้าร้อยไร่แต่ไม่เกินสามพันไร่

(๓) ป่าชุมชนขนาดใหญ่ ได้แก่ ป่าชุมชนที่มีเนื้อที่มากกว่าสามพันไร่ขึ้นไป

ข้อ ๖ เพื่อให้การจัดตั้งป่าชุมชนสอดคล้องกับการอนุรักษ์ พื้นฟู จัดการ บำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวด ๕ การจัดการป่าชุมชน การกำหนดขนาดของพื้นที่ป่าชุมชนให้พิจารณาความเหมาะสมกับสภาพภูมิประเทศ ขนาดของชุมชน และศักยภาพของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการป่าชุมชนนั้นด้วย

การพิจารณาศักยภาพของชุมชนที่มีความสามารถในการจัดการป่าชุมชน ให้พิจารณาจากบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลรักษาป่ามาอย่างต่อเนื่อง และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรภาคประชาสังคม หรือสถาบันการศึกษา ในการจัดตั้งป่าชุมชนประกอบด้วย

การพิจารณาอนุมัติจัดตั้งป่าชุมชนขนาดใหญ่จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งป่าชุมชนหรือคณะกรรมการจัดการป่าชุมชนสามารถแสดงให้เห็นว่ามีความรู้ศักยภาพและความสามารถในการดูแลรักษาป่าชุมชนได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ประจักษ์

ข้อ ๗ ในกรณีที่มีการกำหนดบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนในแผนจัดการป่าชุมชนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ป่าชุมชนขนาดเล็ก ให้มีบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ไม่เกินร้อยละสี่สิบของพื้นที่ป่าชุมชน

(๒) ป่าชุมชนขนาดกลาง ให้มีบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ไม่เกินร้อยละสี่สิบของพื้นที่ป่าชุมชน แต่ต้องไม่เกินหนึ่งพันไร่

(๓) ป่าชุมชนขนาดใหญ่ ให้มีบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ไม่เกินร้อยละสี่สิบของพื้นที่ป่าชุมชน แต่ต้องไม่เกินสองพันไร่

ข้อ ๘ พื้นที่ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้กำหนดให้เป็นบริเวณเพื่อการอนุรักษ์ จะนำมากำหนดเป็นบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์มิได้

(๑) พื้นที่ที่อยู่ในระยะหกเมตรจากริมตลิ่งแม่น้ำ คลอง ห้วย บึง หรือลำธาร

(๒) พื้นที่ที่เป็นที่อยู่อาศัยหรือแหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าหายากอื่น ๆ

(๓) พื้นที่ที่เป็นสวนป่าดั้งเดิมหรือพื้นที่ปลูกป่าหรือโครงการฟื้นฟูป่าของรัฐที่พ้นอายุการบำรุงรักษา และไม่เป็นพื้นที่ที่กรมป่าไม้ใช้หรือจัดการหรือประกาศเป็นพื้นที่วิจัยหรือจัดการใด ๆ

ข้อ ๙ ให้ประธานกรรมการนโยบายป่าชุมชนรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศหรือคำสั่งเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชนเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายป่าชุมชน